

KANTONALNI SUD U TUZLI   **Presuda je pravosnažna- potvrđena presudom**

BROJ K:177/96

Vrhovnog suda FBiH broj Kž-612/97

Tuzla, 31.10.1997. godine

od 19.05.1998. godine

U IME NARODA!

Kantonalni sud u Tuzli u vijeću sastavljenom od sudije Džanić Rozalije, kao predsjednika vijeća, sudije Filipović Ljiljane, kao člana vijeća, te sudija porotnika Duspara Marko, Duraković Bosiljka i Kovač Salema, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Šehomerović Zibe, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv okrivljenog I.D. iz B., zbog krivičnog djela ratni zločin protiv civilnog stanovništva, iz člana 142 st. 1. preuzetog KZ SFRJ i krivičnog djela - ratni zločin protiv ratnih zarobljenika- iz člana 144 preuzetog KZ SFRJ, a po optužnici Kantonalnog tužilaštva u Tuzli broj KT:726/94 od 31.7.1996. godine, nakon održanog usmenog glavnog i javnog pretresa u prisustvu optuženog I.D., njegovog branioca Kalaba Dušana adv. iz Sarajeva, te zamjenika Kantonalnog tužioca iz Tuzle, Šukalić Alije, dana 31. 10. 1997. godine, donio je i javno objavio

P R E S U D U

OKRIVLJENI I.D., sin Ž. i majke P.C., rođen ... godine u D.P. opština S., stalno nastanjen u B. u ul. ..., po narodnosti ..., Državljanin ..., pismen, po zanimanju VKV vozač, oženjen, otac 2 djece, vojsku služio 1972. godine u Titogradu, osudjivan, nalazi se u pritvoru u Okružnom zatvoru Tuzla od 3.2.1996. godine, pa nadalje

K R I V J E

Što je:

od početka oktobra 1992. godine do početka 1994. godine za vrijeme međunarodnog oružanog sukoba i djelimične okupacije BiH u svojstvu jednog od dvojice vojnih policajaca na unutrašnjem obezbjeđenju koncentracionog logora Batković kod Bijeljine, na dijelu okupiranog područja R BiH postupajući protivno odredbama IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.8.1949.

godine, III Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima od 12.8.1949. godine o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba (Protokol I), te odredaba zakona i običaja rata, pa je tako:

1) Više puta učestovao u fizičkom premlaćivanju palicama, pesnicama, šamarima i nogama, zatočenih civila, bez ikakvog razloga kao što su: B.I., K.O., K.A., H.S. zv. Dž., D.I., O.Z., I.H., M.Ć., M.M.1, K.H.1, K.H.2, K.I.1, H.N.1, i teroriseo druge zatočenike, naredjujući im da postrojeni stoje i gledaju dok je zajedno sa vojnim policajcima tukao svezanog za stub od ograde, jednog logoraša zbog pokušaja bjekstva,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata prema civilnom stanovništvu vršio nečovječna postupanja nanošenjem velikih patnji, povreda tjelesnog integriteta, primjenjivanjem mjera zastrašivanja i terora

2) tukao palicom i drškom od pištolja po raznim dijelovima tijela zarobljene pripadnike Armije BiH i to: J.S., D.O., M.S., te druge pripadnike Armije BiH teroriseo na taj način što im je naredjivao da postrojeni stoje i gledaju ako se premlaćuje zatočeni civil, palicama, pesnicama, nogama kao i drugim predmetima zbog pokušaja bjekstva,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata izvršio prema ratnim zarobljenicima nečovječna postupanja nanošenjem velikih patnji i povreda tjelesnog integriteta,

čime je pod tačkom 1. počinio krivično djelo ratni zločin protiv civilnog stanovništva- iz člana 142 st. 1. preuzetog KZ SFRJ, a pod tačkom 2. krivično djelo -ratni zločin protiv ratnih zarobljenika- iz člana 144 preuzetog KZ SFRJ, pa mu sud na osnovu člana 5, 38, 41, 48 preuzetog KZ SFRJ

U T V R D J U J E

I Za krivično djelo -ratni zločin protiv civilnog stanovništva- iz člana 142 st. 1 . preuzetog KZ SFRJ KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 5 (PET) GODINA.

II Za Krivično djelo -ratni zločin protiv ratnih zarobljenika- iz člana 144 preuzetog KZ SFRJ KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 5 (PET) GODINA,

pa ga sud na osnovu člana 48 st. 1. i 2. tč. 3. preuzetog KZ SFRJ

O S U D J U J E

NA JEDINSTVENU KAZNU ZATVORA U TRAJANJU OD 7 (SEDAM) GODINA

Na osnovu člana 50 preuzetog KZ SFRJ okrivljenom se u kaznu zatvora uračunava vrijeme provedeno u pritvoru u Okružnom zatvoru u Tuzli od 3.2.1996. godine pa do 17.4.1996. godine, a od 17.4.1996. godine pa do 1.10.1996. godine u Okružnom zatvoru u Sarajevu, a od 1.10.1996. godine pa nadalje u Okružnom zatvoru Tuzla.

Na osnovu člana 98 st. 1. preuzetog ZKP-a okrivljeni se obavezuje da naknadi troškove Krivičnog postupka u iznosu od 467 KM, te da sudu naknadi paušal u iznosu od 20 KM.

O b r a z l o ž e n j e

Kantonalno tužilaštvo u Tuzli je svojom optužnicom broj: KT: 726/94 od 31.7.1996. godine stavilo na teret okrivljenom I.D. krivična djela i to: krivično djelo -ratni zločin protiv civilnog stanovništva- iz člana 142 st. 1. preuzetog KZ SFRJ i ratni zločin protiv ratnih zarobljenika- iz člana 144 preuzetog KZ SFRJ, te predložilo pošto se radi o sticaju krivičnih djela iz člana 48 preuzetog KZ SFRJ okrivljenog oglasi krivim i kazni po zakonu. Zamjenik kantonalnog tužioca na glavnom pretresu održanog dana 29.10.1997. godine izmijenio je činjenični opis optužnice, pa je predložilo da sud okrivljenog po izmjenjenoj optužnici u pogledu činjeničnog opisa oglasi krivim i kazni po zakonu.

Kako se radi o krivičnim djelima ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz člana 142 st. 1. preuzetog KZ SFRJ i ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika iz člana 144 preuzetog KZ SFRJ, a za koje je bio nadležan Medjunarodni sud u Hagu, ovaj sud je u ovom predmetu sudio nakon dobijanja saglasnosti Medjunarodnog suda u Hagu 10.4.1996. godine.

Iznoseći svoju odbranu okrivljeni I.D. naveo je da su djelimično tačni navodi izmjenjene optužnice na glavnom pretresu od 31.10.1997. godine. Naveo je da je tačno da je on u martu mjesecu 1992. godine pozvan od bivše JNA na vojnu vježbu u Kasarnu "Husinska buna" u Tuzli, gdje je ostao radeći na pripremi vozila i razvoženja vojne policije na mješovite punktove sve do 15.5.1992. godine, kada je došlo

do sukoba na Brčanskoj maliti u Tuzli između bivše JNA i TO BiH. Naveo je da je svojim vozilom uspio proći do Simin-Hana, a zatim dalje. Nakon 2 do 3 dana zadržavanja u Požarnici opština Tuzla ide na ratište po Majevidi sve do početka oktobra 1992. godine kada dolazi na dužnost vojnog policajca u logor Batković zajedno sa L.A. zv. A. iz B.. Naveo je da je bio pripadnik vojne policije 3. Bataljona istočno-bosanskog Korpusa, te da su svi oni koji su radili u logoru bili pripadnici istočno-bosanskog Korpusa. Najviši čin po hijerarhiji bio je komandant logora i njegov zamjenik. Od oktobra mjeseca 1992. godine kada je on došao u logor pa do januara 1993. godine komandant logora bio je V.Dj., a njegov zamjenik T.M., a od januara mjeseca 1993. godine, pa do kraja 1994. godine komandant logora bio je major P.Dj. a njegov zamjenik K.Dj.. Pored njega i Dj.A. kao vojnih policajaca u logoru su bili i čuvari L.M. i O.M.1. U svoju odbranu je naveo da su on i Dj.A. kao vojni policajci bili počinjeni komandantu logora i njegovom zamjeniku, da su stražari bili pod direktnom komandom istočno-bosanskog korpusa, tako da komandant logora nije mogao uticati na smjenu stražara. Naveo je da su on i Dj.A. u logoru pored održavanja discipline vodili evidenciju o zatočenicima koji su upućivani na rad u Bijeljini i u okolinu za potrebe društvenih preduzeća ili privatnih lica koji su bili pripadnici vojske Republike Srpske. Što se tiče rasporeda na rad van logora vršili su dežurni u logoru, a po zahtjevu komandanta i njegovog zamjenika, a samo izuzetno je on i Dj.A. kao vojni policajci su određivali ko će ići na rad. Dežurni u logoru je bio jedan od zatočenika koji je određivao logoraše za rad.

U svojoj odbrani je naveo da on nije tukao logoraše, nego su ih tukli čuvari, posebno L.M. i zatvorenici Z.Dž, zv. "Š". i S.F. zv. "P.", koji su imali posebni tretman u logoru. Naveo je da je tačno da je on logoraša B.I. udario dva puta palicom po ramenu i to zbog toga što je pokušao da pobjegne ukradenim biciklom i to dok je bio na radu van logora. Naveo je da su tačni navodi optužnice da je jednom prilikom istukao D.I. jer je on švercovao hljeb sa kuharicom za cigare kao i zbog toga što je jedan od zatvorenika prijavio da mu je D.I. uzeo neke konzerve, pa je on zbog toga bio prinudjen da interveniše. Naveo je da je u jednoj prilici pomogao D.I., pošto ga je ujela pčela, i on ga je hitno odveo u bolnicu, gdje je D.I. primio odgovarajuću injekciju protiv ujeda pčela. Navodeći da se iz toga vidi da on nije imao ništa protiv D.I. koji je bio malo nestašan. Naveo je da su tačni navodi da je udario O.Z. koji je bio duševno poremećena

ličnost i koji je pokušao da izvrši samoubistvo, te mu je on tom prilikom spasio život. U svoju odbranu je naveo da on nije ispitivao zatvorenike, te da ih nije tukao, a da je intervenisao samo onda kada je na to bio prinudjen i to u slučajevima kada su zatočenici odbijali da idu na prinudni rad i kada je dolazilo do njihovih međusobnih sukoba a sve to u cilju održavanja reda i discipline u logoru. Što se tiče navoda pod tačkom 2. optužnice naveo je da on nije tukao pripadnike Armije BiH te da se prema njima ponašao prema odredbama Ženevskih konvencija te da kao pripadnike Armije BiH priznaje kao ratne zarobljenike i to pripadnike 2. Korpusa Armije BiH dok su ostali logoraši koji su se pozivali da su bili pripadnici Armije BiH to nisu bili i da oni nisu imali takav tretman u logoru, nego da s radi o pripadnicima nekih paravojski i zarobljenim civilima. Izjavio je da je u svemu postupao sa svojom savješću i kao odan vojnik Republike Srpske, te da nije prekršio pravila ratnog prava i odredbe Ženevskih konvencija pa je zamolio sud da ga oslobodi krivične odgovornosti, jer u njegovim radnjama nema obilježja krivičnih djela za koja je optužen.

Povodom navoda optužnice i odbrane okrivljenog sud je u toku postupka saslušao svjedoke: F.H.1, I.S.1, D.M., O.M.2, M.Ć., K.M.1, O.H., A.S.1, M.M.2, Š.H., H.M., P.Ć., F.T., I.S.2, F.M., M.N.1, Ž.N., M.R., A.S.2, K.H.3, M.J., B.Š., K.I.1, K.H.2, D.I., F.I., O.M.3, Z.DŽ. zv. Š., R.I., K.M.2, B.A., T.S.1, S.DŽ., H.R., Š.R., T.R., M.N.2, B.S.1, D.N., O.I., K.M.3, T.Z., M.H.1, Š.M.1, B.K., B.S.2, Š.M.2, S.N., Dj.Š., B.F., K.H.4, Z.N., K.A., M.N.3, H.S. zv. Dž., H.N.2, S.H., K.M.4, F.S., K.I.2, K.O., K.M.5, J.S., T.S.2, M.S., D.O., G.A., a uz saglasnost stranaka pročitani su iskazi I.T., B.E., K.B., A.R., F.S., D.H., K.I.2, i A.S.3, a putem zamolnice kod Osnovnog suda u Bijeljini dva puta je saslušan svjedok K.Dj. čiji su iskazi pročitani na glavnom pretresu održanom dana 12.9.1997. godine i 29.10.1997. godine, u rješenje o određivanju pritvora broj KI:20/96 od 3.2.1996. godine, u rješenje o produženju pritvora broj KV:20/96 od 3.3. 1996. godine, KV:35/96 od 3.4.1996. godine, rješenje Vrhovnog suda Federacije broj KŽ:63/96 od 2.7.1996. godine, KV:71/96 od 2.8.1996. godine. Cjeneći navedene dokaze, te cjeneći odbranu okrivljenog sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Iz provedenog dokaznog postupka nesporno je utvrđeno da je nakon proglašenja nezavisnosti Republike BiH došlo do agresije Republike Srbije, Republike Crne Gore, bivše JNA, i terorista SDS na Republiku BiH, a što je utvrđeno i od

strane savjeta bezbjednosti UN razolucijom broj 752 od 18.5.1992. godine, te imajući u vidu da se agresija nastavlja i pored okupacije od 70 % teritorije države BiH, predsjedništvo R BiH na osnovu svojih Ustavnih ovlaštenja na sjednici Održanoj dana 20. juna 1992. godine donijelo je odluku o proglašenju ratnog stanja na teritoriji R BiH (Službeni list R BiH br. 7/92 od 20. 6. 1992. godine. Agresori su nad narodom R BiH a naročito Muslimanima i Hrvatima, vršili ubijanja, prisilna raseljavanja, kao i odvođenja u koncentracione logore. Tako su krajem juna 1992. godine u Batkoviću, opština Bijeljina na poljoprivrednom dobru Semberija u navedenu svrhu otvorili Koncentracioni logor. Prvo je u logor bila smještena grupa zatočenika iz koncentracionog logora Sušica kod Vlasenice koji su smješteni u jedan hangar, a zatim se iz dana u dan broj zatočenika povećava, tako da je dostigao od oko 1700 zatočenika, pa je došlo do otvaranja i drugog hangara. Zatočenici su bili uglavnom građani Republike BiH po nacionalnosti Muslimani i Hrvati, pohvatani kao civili kod svojih kuća od strane agresora na okupiranim područjima R BiH tj. bosanskog podrinja, bosanske posavine i bosanske krajine. Krajem avgusta 1992. godine zatočenici su bili registrovani od strane Medjunarodnog crvenog križa, a kada su se i uslovi u logoru malo poboljšali. Zatočenici su bili prisiljeni da sami rade na obradivanju logora tj. ogradivanju logora i pravljenju stražarskih mjesta. Nesporno je da je komandant logora od njegovog osnivanja pa do januara mjeseca 1993. godine bio V.Dj., a njegov zamjenik T.M., a od januara 1993. godine pa do 1994. godine njegov komandat je bio P.Dj., a zamjenik K.Dj.. Nesporno je da u logor kao vojni policajac zajedno sa Dj.A. dolazi okrivljeni I.D. početkom oktobra 1992. godine i tu ostaje do kraja 1993. godine, odnosno do ukidanja logora Batković. Nesporno je da je I.D. bio pripadnik vojne policije 3. bataljona istočno-bosanskog korpusa. Ove činjenice učinjene su nespornim, a iste se zasnivaju pored opšte poznatih činjenica i na osnovu izjave K.Dj., zamjenika komandanta logora od januara 1993. godine pa do 1994. godine koji je putem zamolnice saslušan kod Osnovnog suda u Bijeljini.

Da bi sud utvrdio osnovanost optužbe navode odbrane okrivljenog u toku postupka saslušao je 76 svjedoka bivših logoraša logora Batković. U odnosu na tačku 1. optužnice koja se odnosi na povredu krivičnog zakona iz člana 142 st. 1. -ratni zločini protiv civilnog stanovništva-, sud je saslušao 60 svjedoka. Svjedoci su zatočenici koji su u logoru Batković bili zatočeni kao civili naveli su da ih je I.D. tukao bez ikakvog razloga naveli su svjedoci D.I., H.S. zv. Dž., K.O., H.N.2, a te njihove navode potvrdili su svjedoci F.H.2, M.Ć., I.S.2, K.H.1, K.I.1, K.H.2, O.M.3, M.H.2, K.A.

i F.S.. Tako je svjedok D.I. naveo da je on u logor Batković došao krajem juna 1992. godine kao civil, a da je okrivljeni I.D. kao policajac došao poslije dolaska Medjunarodnog crvenog križa, te da su se uslovi života u logoru nakon dolaska Medjunarodnog crvenog križa promijenili na bolje. Naveo je da je njega okrivljeni I.D. jednom prilikom istukao kada se trebalo ići na prinudni rad, a on je to jutro prespavao, jer je imao visoku temperaturu, a pošto je bio bolestan nije čuo kada su ostali logoraši ustali. Kada su logoraši otišli, okrivljeni I.D. išao je od mjesta do mjesta da vidi da li se ko od logoraša našao da leži onda ga je istukao. Naveo je da ga je tada istukao šamarima tako da mu je tekla krv iz nosa, te da ga je i pored toga što je imao visoku temeperaturu okrivljeni poslao na prinudni rad. Istakao je da je na prinudni rad išao na prve borbene linije kao što su Majeвица, Lopare, Čelić i Teočak. Naveo je da ga je I.D. istukao još jednom kada se njegov komšija požalio okrivljenom da mu je on uzeo konzervu nakon čega ga je I.D. istukao palicom po glavi i to od 12 do 13 udaraca, tako da je imao povrede po vratu i nije mogao da okrene glavu. Od tih udaraca imao je povrede po ledjima i to otekline i modrice. Naveo je da ga je I.D. više puta tukao a da on sam ne zna za razlog, te da mu je ta tuča toliko teško padala da je jednom nakon 13 mjeseci boravka u logoru kada se nalazio na kopanju rovova na MajeVICI pobjegao preko minskog polja na teritoriju koju kontroliše Armija BiH i pritom izgubio nogu. Ovaj svjedok je naveo da nije tačno da je on zajedno sa kuharicom Lj. sa kojom je radio u kuhinji da je švercovao hljeb kako je to naveo I.D., a takodje je naveo da su tačni navodi okrivljenog da ga je on odvezao u bolnicu kada su ga ujele pčele da bi primio injekciju protiv ujeda pčela jer je na taj ujed bio alergičan. Ovaj svjedok je naveo da mu je život u logoru zbog okrivljenog I.D. bio nepodnošljiv. Iz iskaza svjedoka H.S. zv. DŽ., proizilazi da je okrivljeni njega i njegova brata više puta tukao bez ikavog razloga. Naveo je da je njega okrivljeni istukao zbog toga što je pokušao u krug logora da unese hljeb koji je dobio prilikom prinudnog rada izvan logora. Naveo je da je zbog tog hljeba koji je pokušao unijeti, okrivljeni I.D. uveo ga u jednu malu kancelariju koja se nalazila izmedju dva hangara i rekao mu da stavi ruke ispod stolice ispod sebe i on ga je tukao palicom po ledjima, da ni sam ne zna koliko je udaraca dobio, ali zna da ih je bilo dosta, te mu je tada rekao da to više nikad ne smije uraditi. Navečer kada je okrivljeni ušao u hangar uveo ga je i rekao je kako ovaj gad može da unese komad hljeba bez mog znanja" i pritom ga udario 5 do 6 šamara i posle toga ga nije tukao. Nakon ovog događaja on više ništa nije smio da unese u logor, a svoj hljeb koji bi dobijao od ljudi kod kojih je radio van logora davao je drugim zatočenicima da ga unesu, jer on zbog batina koje je

primio zato više nije imao hrabrosti. Naveo je da se hljeb uvijek mogao unijeti u logor kada je dežurni bio Dj.A. iz B., takodje vojni policajac i O.M.1 čuvar, koji su se ljudski odnosili prema zatočenicima.

Ovaj svjedok je naveo da je Dj.A. upozorio I.D. da njega više ne dira kao i zatočenika B.I., koga je I.D. takodjer tukao u više navrata, tako da ga je upitao da li I.D. ima kod kuće kera i da li ga hrani. Nakon toga okrivljeni ga više nije tukao niti ga je slao na rad van logova. Ovaj svjedok je naveo da je on vidio kada je I.D. tukao B.I. koji je doveden iz logora Manjača i to tako što ga je svezao lisicama i udarao ga po glavi i gdje god je stigao. B.I. je tučen u hangaru vezan za jedan stub lisicama i tu su bili prisutni svi zatočeniци, a on misli da ih je bilo između 300 do 400 ljudi. Naveo je da je I.D. B.I. tukao prvo palicom, bez razloga, a poslije pištoljem po glavi i kičmi, a kada je od udaraca pao bio je tučen čizmama. Zbog tih batina koje je primio B.I. nije mogao da radi 5 dana, a imao je velike povrede glave i kičme, a pljuvao je i krv. Svjedok K.O. izjavio je da se okrivljeni I.D. prema svim zatvorenicima ophodio loše, a posebno prema njemu i njegovu bratu A.. Naveo je da je njega lično istukao šamarima, palicom i nogama i to bez ikakvog razloga. Istukao ga je samo jednom, a poznato mu je da je I.D. više puta zatočenika D.I. nad kojim je vršio veliki teror, a on je vidio da ga je istukao 5 do 6 puta i to palicom, nogama i rukama, po ledjima i glavi i po čitavom tijelu te da je D.I. imao povrede od tih udaraca kao što ih je i on sam imao po vratu. Istakao je da je zbog te tuče D.I. morao pobjeći preko linije. Naveo je da je I.D. istukao njegovog brata A. zbog prepirke njegova brata A. sa zatvorenikom D.E. oko raspodjele humanitarne pomoći. Ove navode potvrdio je brat svjedoka K.A., koji je naveo da je tačno da ga je I.D. udarao palicama i šamarima zbog toga što se suprostavio podjeli humanitarne pomoći te da je on vidio kada je okrivljeni tukao njegova brata K.O., zatočenike M.M.3 i D.I. i to palicom i šamarima. Svjedok H.N.2 izjavio je da je on imao oboljelu kičmu, te da ga je I.D. tjerao na rad u oktobru mjesecu 1992. godine i tukao ga pendrecima po glavi i ramenima a po ledjima rukama i nogama zbog toga što nije htio da ide na prinudni rad jer je bio bolestan. I.D. ga je zbog istog razloga tukao dva puta. Svjedoci F.H.2, I.S.2, K.I.1, K.H.2, O.M.3, M.H.2 i F.S. izjavili su da im je okrivljeni I.D. znao opaliti po šamar, jedan do dva, bez ikakvog razloga, a M.Ć. da ga je okrivljeni I.D. bez ikakvog razloga udario 3 puta palicom. Tako je O.M.3 izjavio da ga je I.D. ošamario zbog toga što se on nije prijavio, iako je bio sa opštine K. kada je on tražio da svi zatočeniци iz opštine K. istupe, a on to nije učinio iz straha jer nije želio da ide na prinudni rad u Brčko. Od šamara kojeg je

dobio potekla mu je krv iz nosa. Svjedok K.H.2 izjavio je da ga je okrivljeni I.D. išamarao 4 puta preko lica zbog toga što je u logor pokušao unijeti cigare, a poznato mu je da je ošamarao i tukao njegova brata H.. Svjedok M.H.1 izjavio je da ga je I.D. istukao zbog toga što je bio premoren i nije mogao ići na rad, te ga je stoga 2 puta udario šamarom nakon čega je on otišao na rad. Ovaj svjedok kao i svjedok F.H.1 je rekao da je I.D. volio udarati palicom ali ne zna iz kojih razloga da li zato što ih poznaje ili što se šali tako da su oni imali strah od njega, jer je on volio udariti logoraše kada bi bio u prolazu i prolazio pored njih tako da nikad niko nije znao kada će i ko će dobiti batina od I.D.. Svjedok F.S. izjavio je da je on bio bolestan i da je takav bolestan morao da ide na rad, iako je od međunarodnog crvenog križa dobio uvjerenje da nije sposoban za rad, ali ga je okrivljeni tjerao da radi. Ovaj svjedok je naveo da je okrivljeni I.D. vršio torturu nad zatočenicima i tako što ih je ujutro držao postrojene po 2 sata i onda ih slao na rad bez doručka, te da njega nije tukao, ali je tukao D.I. i M.M.3. Svjedok F.H.2 je izjavio da je on dobio 1 šamar i palicom po plećki što je intervenisao za svog oca koji je kasnije došao u logor da ne ide u divlju razmjenu, zbog čega je dobio šamar, a palicom po ledjima dobio je zbog toga što je tražio da se hljeb ne dijeli ne 13 ljudi jer je po 200 ljudi odlazilo na teren van logora, pa se hljeb mogao dijeliti na 9 ljudi. Naveo je da je on vidio kada je okrivljeni I.D. tukao M.M.3 braću K. iz K. i O.Z.. Svjedok M.Ć. izjavio je da ga je okrivljeni I.D. udario 3 puta pendrekom i 2 puta šamarom zbog toga što je odbio da radi i što je tražio malo jaču hranu. Svjedok I.S.2 je izjavio da je I.D. tukao zatočeničke prilikom povratka sa radova kada bi kod nekih našao hranu i cigarete i to tako bi udario palicom po ledjima ili šamarima. Svjedok K.I.1 naveo je da je on bio brico u logoru i da ga je I.D. ošamarao jednom zbog toga što nije dovoljno skratio kosu jednom zatvoreniku, tj. da mu je poznato da je okrivljeni I.D. tukao D.I. i O.Z., koji je bio duševno poremećena ličnost. Sud je u cjelosti povjerovao iskazima ovih svjedoka jer isti iskazi nisu u suprotnosti sa iskazima drugih svjedoka, a i sa drugim provedenim dokazima.

Svjedoci koji su kao civili zarobljeni a koje lično nije tukao I.D. su I.S.1, D.M., K.M.1, O.H., A.S.1, M.M.2, Š.H., H.M., P.Ć., F.T., F.M., M.R., A.S.2, M.J., B.Š., F.I., R.I., K.M.2, B.A., T.S.1, S.DŽ., H.R., Š.A., B.K., B.S.2, Z.N., S.H., F.E., K.I.2, G.A., I.T., B.E., K.B., A.R., D.H., K.I.2, G.A., I.T., T.Z., O.I., T.R., M.N.2, B.S.1, D.N., O.I. i K.M.3. Ovi svjedoci su izjavili da njih lično nije tukao I.D., ali su ih tukli drugi čuvari, a većina je bila svjedocima da je okrivljeni I.D. tukao druge zatvorenike. Da je I.D. tukao D.I. pored ranije navedenih svjedoka potvrdili su svjedoci Š.H., H.M., F.M., M.J., B.Š., K.I.1, F.I., H.R.,

Š.A., B.S.1, T.Z., K.A., T.S.2 i D.H.. Da je okrivljeni I.D. tukao O.Z. koji je bio duševno poremećen i bolestan a što delimično i priznaje okrivljeni I.D., potvrdili su svjedoci O.M.3, R.I., F.H.2, K.I.1, i O.I.. Da je okrivljeni I.D. tukao B.I. koji je bio vezan za stub zbog pokušaja bjekstva i kada je vraćen u logor I.D. ga je istukao palicom, šamarom i nogama i svezanog lisicama za stub držao ga bez hrane, zbog čega je ovaj ležao skoro 15 dana u hangaru zbog zadobijenih povreda, a te navode potvrdili su svjedoci O.M.2, B.A., H.S. zv. Dž., A.S.1, Ž.N., K.H.1, tom prilikom zatočenik B.I. bio je svezan za stub u krugu logora i držan cijeli dan bez hrane i vode, što svjedoci opisuju kao događaj prema nekom licu ... nacionalnosti, a obzirom na veliko područje sa kojeg potiču zatočena lica razumljivo je da se oni ne mogu svi izjasniti o njegovu imenu. Okrivljeni I.D. djelimično priznaje ovo djelo navodeći da je on B.I. zbog pokušaja bjekstva udario samo 2 puta palicom po ramenu a što je u suprotnosti sa iskazima gore navedenih svjedoka. Da je okrivljeni I.D. tukao zatvorenika M.M.3, zbog toga što se ovaj usprotivio da piše nadležnim organima u Tuzli kako bi isposlovao razmjenu za zatočenike jer im je navodno rečeno da ih njihovi ne žele razmjeniti pu mu je zbog toga prišao okrivljeni I.D. i udario ga više puta šakom po raznim dijelovima tijela, što mogu potvrditi K.A., F.H.2, B.A., T.S.1, M.N.2, F.S. i D.M.. Da je zatočenik I.H. bio vezan za žicu i da ga je tukao okrivljeni potvrdio je svjedok M.J., F.S., M.Ć., M.M.2 i F.T.. Inače I.H. bio je zatočenik iz K.V. koji se plašio rada na visinama zbog čega je bio vraćen sa prisilnog rada na termoelektrani Ugljevik. Okrivljeni je I.H. u maju jeseću 1993. godine vezao za ogradu logora i tukao palicom, rukama i nogama po raznim dijelovima tijela i zatim ga tako držao cijeli dan na suncu bez vode i hrane. Sud je u cjelosti povjerovao iskazima ovih saslušanih svjedoka jer su iskazi logični, nisu u suprotnosti jedan sa drugim, a djelimično je ove događaje u svojoj odbrani potvrdio i sam okrivljeni I.D., navodeći da on nije tukao zatočenike nego da ih je više kritikovao.

Iz iskaza saslušanih svjedoka proizilazi da je svojim dolaskom u logor okrivljeni I.D. postavio se tako što je bio strah i trepet za zatvorenike. Bio je obučen u vojnu maskirnu uniformu sa bijelim opasačem i futrolom u kojoj je nosio pištolj vojne policije JNA, dok gumenu palicu nosio u većini slučajeva obješenu o ruku, sa istom je znao za najmanju sitnicu da udari, pa su svi zatočenici nastojali da izbjegnu bilo kakav kontakt sa njim. Imao je običaj da ostale zatočenike postrojava van hangara kako bi zatočenici koji su tom prilikom bili tučeni služili za primjer drugima kao što je to bio slučaj sa I.H., B.I. i O.Z.. Ovakvim ponašanjem kao i samom svojom pojavom tj. da je gumenu palicu nosio

stalno obješenu o ruku i sa njom znao udariti zatočenike bez ikakvog razloga, a kako je to svjedok F.S. naveo da li zbog toga što se šali ili što nas poznaje i što je od zatočenika izazvalo strah zbog kojeg su oni težili da izbjegnu bilo kakav kontakt sa njim, a što je opet kod nekih dovelo do teških psihoneurotskih stanja koja su ih nagonila na pokušaj bjekstva i pod okolnostima nemogućim na uspjeh kao npr. D.I. koji je bježao preko minskih polja na Majeveci i pritom izgubio nogu.

Svi saslušani svjedoci saglasno su izjavili da je drugi policajac koji se smjenjivao sa I.D. Dj.A. zv. A. iz B. bio sasvim drugačiji od I.D. te kada je on bio dežuran da se moglo unijeti hljeba, donosio im je rakiju da piju, sjedio je sa njima i ljudski razgovarao, i u svemu ostalom prema njima se ljudski odnosio nasuprot okrivljenog I.D..

Na osnovu iskaza saslušanih svjedoka kao i nespornih činjenica utvrđenih u toku postupka, sud je našao utvrđenim da je I.D. svojim ponašanjem počinio radnje navedene pod tačkom 1. izreke, a što proizilazi iz djelimičnog priznanja i samog okrivljenog I.D., koji ne osporava da je udario B.I. zbog pokušaja bjekstva palicom, međutim sud ne može prihvatiti njegove navode da ga je udario samo 2 puta po ramenu jer iz iskaza navedenih svjedoka proizilazi da ga je I.D. tukao zajedno sa logorskim stražarima rukama, nogama, palicom, i svezanog za stub u krugu logora za primjer ostalim logorašima. Takodjer se ne može prihvatiti odbrana I.D. da je D.I. istukao zbog šverca hljebom, jer iz iskaza samog D.I. i drugih logoraša koji su bili prisutni proizilazi da je I.D. više puta tukao D.I. po čitavom tijelu rukama, nogama i palicama, bez ikakvog razloga, odnosno razloga koji svjedocima nije bio poznat. Sud prihvata kao nespornu činjenicu da je okrivljeni I.D. D.I. odvezao u bolnicu zbog toga što su ga pčele izujedale, a koji je bio alergičan na iste. Sud je prihvatio odbranu I.D. u dijelu odbrane da je on O.Z. koji je bio duševno poremećena ličnost jednom prilikom spriječio da izvrši samoubistvo rezanjem vena, ali nije prihvatio njegove navode da ga je zbog toga morao tući. Ostale navode odbrane okrivljenag I.D. sud nije prihvatio jer su isti u suprotnosti sa iskazima saslušanih svjedoka. Sud je prihvatio izjavu svjedoka T.S.2 koji je izjavio da je okrivljeni govorio postrojenim zatočenicima da je on iznad njih, da je on za njih zakon i kuran i biblija dok je nasuprot njemu njegov kolega Dj.A. bio korektan i znao je često sjediti sa njima, pričati, donositi im rakiju i hljeba i konzervi i uopšte se ljudski ponašao prema zatočenicima.

Imajući u vidu odluku o proglašenju ratnog stanja na teritoriji RBiH koja je objavljena u Službenom listu RBiH br. 7/92 od 20.6.1992. godine koja je stupila na snagu toga dana i odluku o ukidanju ratnog stanja koja je stupila na

snagu 22.12.1995. godine objavljivanjem na oglasnoj tabli predsjedništva RBiH Službeni list RBiH br. 50/95 od 28.12.1995. godine, vidljivo je da je okrivljeni I.D. djelujući kao policajac u logoru Batković kod Bijeljine od oktobra mjeseca 1992. godine do kraja 1993. godine djelovao dok je trajalo stanje međunarodnog oružanog sukoba i djelimične okupacije od strane agresora utvrđenih od strane Savjeta bezbjednosti i Ujedinjenih nacija, Rezolucijom broj 752 od 18.5.1992. godine.

Sve radnje i propusti koji se stavljaju okrivljenom I.D. pod tačkom 1. izreke a koje se odnose prema zatočenim civilima spadaju u teške povrede ženevskih konvencija o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12.8.1949. godine a koje su predviđene u članu 147 IV Ženevske Konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12.8.1949.

Kako je okrivljeni I.D. nečovječno postupao prema zatočenicima tako što ih je tukao sam i zajedno sa drugim čuvarima i to palicama, pesnicama, nogama i drugim predmetima, pa čak i vezane za stub držeći ih bez hrane i vode, namjerno je kod njih proizvodio veliku patnju, terorizujući ih i zastrašujući na taj način što ih je postrojavao da gledaju dok se zatočnici fizički zlostavljaju, što je kod mnogih dovelo do narušavanja zdravlja i psihičkih patnji. Svi zatočnici su bili protiv zakonito zatvoreni civili, tj., za njihovo zatočenje nije bilo nikakvog zakonskog osnova, izuzev što su po nacionalnosti bili Muslimani i Hrvati, a u logoru su držani sve do razmjene, kada su pušteni na slobodnu teritoriju BiH ili je dolazilo do njihove deportacije. Okrivljeni I.D. kao policajac u koncentracionom logoru za vrijeme rata bio je dužan da poštuje sve odredbe zakona i običaja rata i Ženevsku konvenciju o zaštiti građanskih osoba za vrijeme rata, od 12.8.1949. godine kao i dopunski protokol uz Ženevsku konvenciju od 12.8.1949. godine o zaštiti žrtava međunarodnog sukoba, te i odredbe Zakona i običaja rata, te da u skladu sa njima postupa kao prema zatočenim civilima, a pogotovo što je drugi policajac Dj.A. iste konvencije poštovao i dobro i ljudski se odnosio prema drugim zatočenicima, a što je nesporno utvrđeno iz iskaza svih drugih svjedoka. Sve osobe i zatočnici koji su navedeni u tački 1. izreke imali su svojstvo civila u smislu odredaba iz člana 147 IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.8.1949. godine i člana 50 dopunskog protokola uz Ženevsku konvenciju od 21.8.1949. godine o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba. Imajući u vidu sve napred navedeno okrivljeni I.D. je u svojim radnjama ostvario sva bitna obilježja bića krivičnog djela - ratni zločini protiv civilnog stanovništva iz člana 142 st. 1. preuzetog KZ SFRJ, jer je kršeći pravila

medjunarodnog prava za vrijeme rata prema civilnom stanovništvu vršio nečovječna postupanja, nanošenjem velikih patnji i povreda tjelesnog integriteta primjenjivanjem mjera zastrašivanja i terora, pa ga je sud za isto oglasio krivim.

U pogledu tačke 2 optužnice, a koja se odnosi na krivično djelo- ratni zločin protiv ratnih zarobljenika - iz člana 144 preuzetog KZ SFRJ sud je saslušao zatočene pripadnike Armije BiH, pa je utvrdio da su u toku januara mjeseca 1993. godine kao pripadnici Armije BiH zarobljeni na brčanskom ratištu Ž.N., Dj.Š., Š.M.2, Š.M.1, S.N., K.H.4, koji su dovedeni u logor Batković, a 22.2.1993. godine, zarobljeno je 11 pripadnika Armije BiH kod Han-pijeska medju kojima su se nalazili O.M.2, J.S. i D.O.. Ovi zatočenici kada su dovedeni u logor odmah su ispitivani s tim što I.D. nije ispitivao zarobljene pripadnike Armije BiH iz T. koji su zarobljeni na brčanskom ratištu, nego je ispitivao zatočene pripadnike Armije BiH sa područja S. i V.. Tako je I.D. prilikom ispitivanja, tražeći da priznaju borbene položaje Armije BiH, kao i druge vojne podatke, te da se izjasne koliko su srpkinja silovali, prilikom ispitivanja tukao J.S., D.O. i M.S., a druge pripadnike Armije BiH terorisao na taj način što im je naredjivao da postrojeni stoje i gledaju kako se premlaćuje zatočeni civil palicama, pesnicama i nogama, kao i drugim predmetima zbog pokušaja bjekstva, a radilo se o civilu B.I.. Tako iz iskaza M.S. proizilazi da je kao pripadnik Armije BiH ... zarobljen na grabovici 7.7. 1993. godine i sproveden u logor Batković gdje je došao 20.7.1993. godine i tu ostao do 8. 11. 1994. godine. Naveo je da su ga tukli srpski vojnici po dolasku u logor i da je pritom jedan od srpskih vojnika koji se zvao M.G. zv. "V." rekao da je on zajedno sa M.I. sjekao srpske glave, nakon čega ga je I.D. počeo tući i to tako što ga je udarao po licu, ramenu, glavi, prsima i ledjima palicom. Od tih udaraca ima polomljene kosti i bio je potpuno crn tako da i danas osjeti svaku promjenu vremena po mjestima gdje ga je I.D. udarao palicom. Naveo je da ga poslije toga I.D. nije tukao. Svjedok J.S., koji je kao pripadnik Armije BiH zarobljen 10.2.1993.godine na igralištu kod Vlasenice kada je kao pripadnik TO S. bio u pratnji sa još 15 pripadnika TO S., grupi civila koja se probijala iz S. ka K. tj. slobodnoj teritoriji. Pripadnici srpske vojske postavili su im zasjedu, pri čemu je poginuo jedan pripadnik TO S.R., a on je bio ranjen. Imao je prostrelnu ranu od kičme prema kuku i bio je ranjen u ruku. Prilikom zarobljavanja u Han-pijesku rane su mu previjene dok u logoru nikad nisu ni previjene ni pogledane. U logoru ga je ispitivao i I.D. i tukao palicom po ramenima i ledjima dok je sjedio na stolici. U sobi u kojoj su ga tukli nalazio se i L.M.. Najviše su ga pitali koliko je imao municije uz svoj automat i tražili su da im

da vojne podatke vezano za polažaje jedinica Armije BiH. U toj prostoriji zajedno sa I.D. tukao ga je i L.M. i to čizmama i palicom. Od te tuče imao je crna ledja i podlive krvi. Zarobljene pripadnike tukli su prvih 15 dana svaki dan, a njega je uvijek tukao I.D. i to uvijek isključivo palicom po glavi, ramenima i ledjima, a on je bio ranjen, i dok su ga tukli sjedio je na stolici. Naveo je da se on bojao obratiti I.D. za ljekarsku pomoć, da ga ovaj ne bi ponovo tukao. Svjedok D.O. izjavio je da je i on zarobljen zajedno sa M.S. sa još 15 pripadnika Armije BiH, te da su pripadnike Armije BiH prilikom ispitivanja izvodili u dvorište i tu su stajali na temperaturi do minus 20 stepeni. I jednog po jednog vodili u kancelariju na ispitivanje. Njega su kao i ostale ispitivali vojnim podacima, a kada su ga upitali da li poznaje O.M.4, kojeg on nije upoznao pod tim imenom, već po nadimku "B." i "G.", onda ga je I.D. počeo tući sa desne, a L.M. sa lijeve strane palicama. L.M. ga je tukao rukama i nogama, pošto je on bio karatista. Kako je izjavio da ne poznaje O.M.4 L.M. mu je stavio palicu pod bradu i zategao glavu prema zadnjem dijelu stolice i tako ga je držao sve dok se nije zakleo djecom da ga ne poznaje i onda je prestao. Tom prilikom ga je I.D. pitao da li je on bio u Kravici, a nakon čega je on rekao da nije, a I.D. mu je rekao da je njegov sin priznao da su bili u Kravici pa je on nakon toga tražio da mu se dovede sin kako bi se suočio sa njim. Njegovog sina su pitali da li je oženjen, a kada je on rekao da nije L.M. ga je udario medju noge. Svjedok je izjavio da je bio toliko pretučen da nije mogao zaštititi svoga sina. Od ove tuče u kojoj su učestvovali zajedno L.M. i I.D. imao je jake podlive, i ledja su mu bila crna. Nakon ovog ispitivanja I.D. ga više nikad nije tukao i prema njemu se u svemu ostalom ophodio kao i prema ostalim pripadnicima Armije BiH. Naveo je da su ga vodili na sudjenje zajedno sa ostalim pripadnicima Armije BiH, a koje je bilo održano u Bijeljini, te da je išao na rad na poljoprivredna dobra dok nije išao na kopanje rovova. Svi saslušani svjedoci koji su bili pripadnici Armije BiH naveli su da su bili u hangaru zajedno sa civilima i imali su isti tretman u pogledu smještaja i ishrane kao i civili, svima je sudjeno pred vojnim sudom u Bijeljini, išli su na prinudne radove na poljoprivredna dobra, a prema njima su isto i kao prema civilima primjenjivane mjere zastrašivanja i to na taj način što su ih prisiljavali da gledaju kako I.D. zajedno sa drugim čuvarima tuče svezanog civila zbog pokušaja bjekstva kada se nalazio na prinudnom radu, a radilo se o civilu B.I. iz P., a što su potvrdili svi saslušani svjedoci, koji su imali svojstvo ratnih zarobljenika.

Imajući u vidu sve napred navedeno kao i da su osobe navedene pod tačkom 2. izreke imale svojstvo ratnih

zarobljenika u smislu odredaba člana IV Ženevske konvencije o postupanju sa ratnim zarobljenicima, i člana 44 dopunskog protokola uz Ženevske konvencije od 12.8.1949. godine o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba, te da su u skladu s tim bile zaštićene osobe, to je okrivljeni I.D. svojim radnjama pod tačkom 2. izreke ostvario bitna obilježja bića krivičnog djela- ratni zločin protiv ratnih zarobljenika- iz člana 144 preuzetog KZ SFRJ. Naime, on je kršeći pravila međunarodnog prava za vrijeme rata vršio prema ratnim zarobljenicima nečovječna postupanja nanošenjem velikih patnji i povreda tjelesnog integriteta, a što proizilazi iz iskaza saslušanih svjedoka kojima je sud u cjelosti povjerovao.

Sud nije prihvatio navode optužnice i izmjenjene na glavnom pretresu da je okrivljeni I.D. tukao i ratne zarobljenike Ž.N. i O.M.2, jer su oni na glavnom pretresu izjavili da ih nije tukao I.D. nego L.M., a kojima je sud u cjelosti povjerovao. Takodje sud nije prihvatio navode optužnice pod tačkom 1. i 2. a koji se odnose na odgovornost I.D. zbog slanja zatočenika na prinudni rad, na uslove života u logoru, kao što su ishrana, pružanje ljekarske pomoći i grijanje, jer to nije bilo u nadležnosti I.D. kao policajca, niti je to od njega zavisilo, nego je to zavisilo od komandanta logora i zamjenika komandanta logora.

Pri odmjeravanju kazne sud je okrivljenog u smislu člana 5, 38, 41 stav 1. preuzetog KZ SFRJ imajući u vidu svrhu kažnjavanja cijenio sve olakšavajuće i otežavajuće okolnosti se stiču na strani okrivljenog. Kao olakšavajuću okolnost sud je okrivljenom cjenio djelimično priznanje izvršenja krivičnog djela, porodične prilike, da je oženjen, otac 2 djece, korektno ponašanje na sudu, a kao otežavajuće dosadašnje osudjivanosti. Kako je I.D. u svojim radnjama ostvario obilježja dva krivična djela i to krivičnog djela -iz člana 142 st. 1. preuzetog KZ SFRJ i člana 144 preuzetog KZ SFRJ -krivično djelo protiv ratnih zarobljenika- to mu je sud u smislu člana 41 st. 1. preuzetog KZ SFRJ za krivično djelo -ratnog zločina protiv civilnog stanovništva- iz člana 142 st. 1. preuzetog KZ SFRJ utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 5 godina, a za krivično djelo-ratni zločin protiv ratnih zarobljenika- iz člana 144 st. 1. preuzetog KZ SFRJ uz primjenu člana 41 st. 1. preuzetog KZ SFRJ utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 5 godina, pa kako se radi o sticaju krivičnih djela to mu je sud uz primjenu člana 48 st. 1. tč. 1. i st. 2. tč. 3. preuzetog KZ SFRJ izrekao jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 7 godina.

Sud nalazi da je navedena kazna zatvora srazmjerna stepenu društvene opasnosti učinjenog krivičnog djela i okrivljenog kao učinioca, te da će se njome popravno djelovati na okrivljenog da ubuduće ne čini krivična djela.

Pošto se okrivljeni povodom izvršenja ovog krivičnog djela nalazi u pritvoru u Okružnom zatvoru Tuzla od 3.2.1996. godine, pa do 17.4.1996. godine, a od 17.4.1996. godine pa do 1.10.1997. godine u Okružnom zatvoru Sarajevo, a od 1.10.1996. godine pa nadalje u Okružnom zatvoru Tuzla, to mu se na osnovu člana 50 preuzetog KZSFRJ u izrečenu kaznu uračunava vrijeme provedeno u pritvoru.

Na osnovu člana 98 st. 1. preuzetog ZKP-e okrivljeni I.D. dužan je naknaditi troškove krivičnog postupka u iznosu od 467 KM, a koji se odnose na troškove dolaska svjedoka na glavni pretres, te da naknadi paušal sudu u iznosu od 20 KM.

ZAPISNIČAR
Šehomerović Ziba

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Džanić Rozalija

POUKA: Protiv ove presude može se podnijeti žalba Vrhovnom sudu FBiH u roku od 8 dana od dana prijema iste, putem ovog suda.